

זמני שבת קודש

הדלקת נרות	מוצאי שבת	רבנו תם
תל אביב	19:16	20:59
ירושלים	19:13	21:03
חיפה	19:16	21:00

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

להתאבל עם המלך

הגמרא במסכת בבא קמא דף נ"ט, מספרת על רבי אליעזר זעירא, שהתבטא כי הוא נועל נעליים שחורות מתוך צער ואבל על חורבן ירושלים. גערו בו, 'וכי גברא רבא את?' – 'וכי אתה אדם כה חשוב עד שראוי להתאבל על ירושלים?', ולא נחה דעתם עד שבחנו אותו וגילו כי הוא ראוי לאיצטלא המכובדת הזו – להיות ראוי לחוש את הכאב והצער, האבל והחסר שבגלות הנוראה.

כי כשמלך יושב 'שבועה' על מקורבו, לא לכל כפרי נבער ניתנת הזכות לבוא אל המלך ולהתאבל אתו. כשרב חשוב שרוי באבל, לא לכל אחד ניתנת הרשות להיכנס אליו, להתיישב על הארץ ולבכות עמו. לכן, רק אנשים חשובים רשאים לקחת חלק באבל על חורבן ירושלים, כי זהו אבולו של המלך עצמו, ורק מקורביו זכאים להשתתף בו.

מגלה הגאון רבי חיים פרידלנדר זצ"ל בספרו 'שפתי חיים', מכאן נלמד לאיזו דרגה של קשר וחיבור עם בורא עולם אנחנו מגיעים דווקא בימים אלה. כי לפתע פתאום, כל יהודי עוצר את חייו, משנה את הרגליו, מתיישב על הארץ ומקונן. לפתע פתאום כולנו הופכים אנשים בעלי מעמד רם, קרוביו הרצויים של המלך, מתאבלים יחד עמו. כלומר, דווקא עכשיו, מתוך האבל, ניתנת לכל יהודי הזכות להתחבר למלך, להתקרב אליו, להיות שותף בצערו!

הבה ננצל את הימים האלה, כדי למנף את קרבת ה' הנפלאה הנגלית לעינינו בימים אלו. נבין כי איננו מבכים בכאב על משהו שהיה ואיננו, אנו חשים את החסר הבורע ומרגישים את החלל שנפער. זה קורה כי יש לנו את הזכות להיות מקורביו של המלך, ובזכות הזו אנו זוכים כי אבא פותח לנו שער לבוא בהיכלו, לבכות אתו, להתייחד עמו בכאבו...

(הרב אשר קובלסקי)

הרב"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה והמוסדות

דור יתום

מדוע אנו נקראים דור יתום ועל מה אנו צריכים לבכות בתשעה באב?

בתחילת השולחן ערוך ישנה הלכה: "ראוי לכל ירא שמים, שיהא מצר על חרבן בית המקדש". שואלים הספרים הקדושים, שלחן ערוך מיועד לכל יהודי, מה זה "ראוי לכל ירא שמים". ומתריצים: אדם שאין לו יראת שמים צריך לבכות על חרבן עצמו!

היה אומר הרב מפוניבז', מרן הגרי"ש כהנמן זיע"א: מה זה יתום - הוא שאין לו הורים, מה זה דור יתום? דור שאין לו ילדים! אין לנו ילדים, אתה הולך ברחוב רואה ילדים, פחד לראות אותם!

ראה תלמוד תורה, ראה ברחוב החרדי, איזו שמחה לראות את הפנים שלהם! ברחובות כמה אנשים אומללים, חיים בדכאון. כאח אני מדבר אליכם, למענכם שובו, אין כמו אושר רוחני, אין שמחה כשמחת חיים רוחנית, ואין סוף לרוחניות. ומאידך, כל חילוני הוא חינוס חילוני, כל דבר של חולין ניתן לעשותו בשמחה של מצוה ובקדושה, רוצה בשר – אכול כשר. ללכת לים – בטהרה. אלא שהוא עושה באיסור, אני

בהיתר. הוא בטומאה, אני בטהרה. הוא במצוה, אני בעבירה. לך בדרכה של תורה וראה אשתך כגפן פוריה בירכתי ביתך, בנין כשתילי זתים סביב לשלחן, שירי קודש בשלושת הסעודות. בעולם הגשם איש את רעהו חיים בלעו, אדם לאדם זאב. סוף דבר הכל נשמע, את האלקים ירא. רק חיי תורה עושים את האדם לאדם. מה יש לאדם בחייו? איזה צער גדול יש כמו לגדל ילד, שיזמין לך משטרה. שלח אותו לתלמוד תורה, ראה איזו נחת, איזו שלווה בעולם הזה ובעולם הבא. תראה איזה דרך ארץ, נועם הליכות, חכמה ובינה, ובעולם הבא, ילמד לזכותו, ויהיה לך אחרית ושם בארץ החיים!

מעשה בעשיר גדול, שהיו לו אלפי אלפים של זהב ויהלומים טובים, הלך עם משרתו בדרך, ועימו תיבת אוצרותיו, הלכו לטייל ביערות וגנים, עצרו בקרחת יער ואכלו ושתו ושמחו, קמו ברכו והלכו לדרכם. לפתע שם לב העשיר כי אין תיבת אוצרותיו עימו, נזכר שהשאירו אותם ביער. חזרו ומד, ולמרה השמחה מצאו את התיבה עומדת במקומה. שמחו ולקחו האוצר, אך העשיר פונה אל משרתו ונפרד ממנו לשלום, משלם לו דמי פטורין ומשלחו לדרכו. המשרת לא הבין, תחת אשר ישמח כי לא איבד והיה בחוסר כל הוא מפטר אותו? והנה לימים לא כבירים, העשיר הולך ויורד מזלו, מפסיד הוא בכל עסק, הונו דולף, ואילו המשרת עולה על במתי ההצלחה,

בכל אשר פונה מצליח, זה נכנס וזה יוצא, גלגל חזר בעולם. הולך העשיר לשעבר מבית לבית לקבל צדקה ולהחיות את נפשם הרעבה, מתחלקים העניים כל אחד ברחוב אחר, והנה ערב שבת קודש, קיבל העני כתובת מסוימת, והיה זה ביתו של משרתו לשעבר, המשרת זיהה את אדונו, העני-העשיר לא. הזמין אותו בעל הבית לסעודת שבת. נתן לו מגבת ומעות ושלחו לבית המרחץ לרחוץ עצמו לשבת קודש. והנה חולף זמן רב והאורח לא מגיע, הלך בעל הבית לחפשו, והנה מצאו רוקד ללא חליפות שמלות לגופו, חשב בדעתו לבטח נשתבשה רוחו, מספר לו העני כי גנבו לו הבגדים בבית המרחץ. רץ והביא לו בגדים נאים לכבוד שבת והזמינו לביתו. למוצאי שבת שאל אותו משרתו הלא תכירני? והוא אמר לו מניין לי להכירך את אחי העניים מכיר אני, אמר לו הלא אני משרת הייתי אצלך כל אותם שנים. שאל אותו, כשהייתי ביער, תחת לשמוח ולרקוד פיסרת אותי, והיום, כשאתה ללא בגד לגופך אתה שמח? אמר לו החיים של האדם הוא גלגל, כשמגיע לשיא חייב הוא לרדת. כשראיתי שהמזל שלי כ"כ גדול, שהארגז נשאר שלם יום שלם ביער, הבנתי כי מזלי הולך להשתנות, לא רציתי שתסבול שילמתי לך את הכסף כל עוד היה לי. אבל עכשיו שירדתי כ"כ ודאי לי שאעלה.

מה הנמשל מזה? המצב הזה שירדו עד עפר, הוא לפני המצב שניהם ככוכבים, לאחר ירידת האייפון ומרעיו יכולים אנו רק לעלות ולהיות נמשלים ככוכבים. לא להיות אדישים, לרוץ משיעור לשיעור. באים לכאן אנשים מטבריה!

אם כן, רבותי, עלינו לבכות לא על בית מקדש אחד, צריכים לבכות על אלפי רבבות בתי מקדש! בעצמינו הפכנו למאכלות אש, שרופים הננו בתאוות יצרים, ליבנו שרופים בלהבות היצר הרע, בקלקולים נוראים ואיומים, מה יהיה עימנו? בית המקדש שרוף ואנו עצמנו הולכים ונשרפים מיום ליום, אם לא נתחבר מיידית לתורה הקדושה, בשיעורי תורה מה יהיה עמנו. איך נשבור יצרים איך נשתנה בלי שיעורי תורה? רבותי! אוייה! נפלה עטרת ראשנו, למה? אוי לנו כי חטאנו, הכל בגלל העבירות, בגלל חילולי השבת, בגלל חוסר הצניעות. שנזכה בקרוב ממש לבניין בית המקדש אמן!

מתוך דרשתו השבועית של הרב"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

זכות החיזוק והקריאה בעלון

לעילוי נשמת שלמה בן ג'ון ג'ון, סיגלית בת חנה, חן בן חיה, יואב בן חנה
להצלחת אסף בן חיה, רועי בן דינה, אלעד בן עמה, אלדד בן ירדנה
לרפואת מורנו ורבנו הרב דניאל זר בן רבקה, צורי בן רחל, יהושע בן גאולה
לזש"ק בנימין בן חסיבה, אלדד בן חוה, ספיר בת עליזה, לילך בת עליזה

גם אתם רוצים להקדיש זכות של אלפי עלונים להצלחה, לרפואה, לזש"ק או לעילוי נשמות יקירכם?

התקשרו עכשיו:

03-61-50-203

סיפור לשבת

הרב צבי נקר

ככה נראית התפילה שלך!

אמרתי לו: "תשמע, אתה לא אשם, כפרת עוונות".

הוא התעקש: "אבל למה זה קרה לי, מה אני צריך לתקן?"

"תראה", אמרתי לו, "לצערי לא זכיתי עדיין לרוח הקודש, את זה צריך לשאול אדם גדול, אם זה ממש מפריע לך בא נעלה לירושלים לאחד מחכמי הדור ונשאל את פיו".

עלינו לירושלים, ניגשנו לאחד מגדולי הדור, מתמיד עצום ראש ישיבה חשובה לבעלי תשובה (שלעת עתה אני מנוע מלהזכיר את שמו, עד שאקבל אישור ממנו לפרסם זאת).

סיפרתי לו את השתלשלות הדברים. כבוד הרב אחז את ידו של הבחור בחיבה, ואמר לו: "כפרת עוונות..."

"אבל למה כבוד הרב? אני רוצה לדעת מה אני צריך לתקן?"

אמר לו הרב: "כיון שאתה איש של אמת ודורש אחר האמת, אז אני אומר לך - יש לך פלאפון?"

"כן, בטח" ענה הבחור

"הפלאפון שלך מקבל הודעות?"

"כן"

"וואטסאפ?"

הבחור הופתע מהשאלה וענה בהיסוס: "כן".

"תגיד את האמת, אל תפחד, קרה לך לפעמים לפני התפילה, באמצע התפילה, ששלחו לך הודעות?"

"כן" ענה הבחור והסמיק.

"ולפעמים אתה גם עונה להם?"

"לא תמיד, אבל כן... לפעמים... אתה יודע הרב, אני שולח להם הודעה שאני באמצע התפילה"

הרב התבונן בו וחיך, ואז פתח ואמר: "זכית שמשמים הראו לך כיצד נראית התפילה שלך..."

לסיפורים מרתקים נוספים של הרב צבי נקר
נכנסו לאתר 'ישיבת אור דוד'

עיתון באמצע התפילה.

אני הופך עוד כמה דפים, שוב פעם גזיר של חדשות, וכך כל כמה עשרות דפים: חדשות... ספורט... כלכלה... "אל נורא עלילה" באמצע תפילת נעילה בר מינן תמונה לא צנועה.

אני מניח את המחזור על השולחן מזועזע עד עמקי נשמת, ושואל את אותו בחור: "מאיפה קנית את הסט הזה?"

"מהחנות שהפנת אותי אליה"

"מה אומר לך, אני ממש מזועזע", אמרתי לו, "אבל עכשיו מוצאי יום כיפור ואין כל כך עם מי לדבר, תבוא אלי מחר בבוקר ונראה מה אפשר לעשות".

על הבוקר נסענו יחד לחנות הספרים. אני מגיש את סט המחזורים למוכר ואומר לו: "מה יש לך להגיד על זה?"

הוא מדפדף בין דפי המחזורים, מזדעזע גם הוא, קם בסערה, לוקח את המפתחות של הרכב ואומר לנו: "יש לכם רכב?" אני עונה "כן", "אז סעו אחר".

"לאיפה?" אני שואל

"לבית הדפוס" הוא עונה.

אנחנו מגיעים לבית הדפוס, המוכר מניח לפני בעל הדפוס את המחזורים על השולחן ואומר לו "תפתח..."

בעל הדפוס פותח את המחזורים, מדפדף קמעא, מרים גבה... מעקם פנים... ומניח אותם לפניו בקור רוח.

"טוב... זה באמת לא תקין".

"המוכר קוטע את דבריו בסערה: "לא תקין? זה נקרא לא תקין? זה נקרא חילול הקודש"

בעל הדפוס עונה כנגדו: "תשמע ידידי, אנחנו עושים את מיטב יכולתנו, אבל אחרי הכל זה בית דפוס שמשמש גם עוד בעלי מקצוע, וטעויות קורות בכל תחום בחיים, בואו ניקח את הדברים בפרופורציה".

בשלב זה הבחור שלי מתחיל להתחמם, ובקיצור היה צריך שם משטרה, אמבולנס ומכבי אש בכדי לסיים את הפרשייה העגומה הזאת בשלום...

למחרת הגיע אלי אותו בחור לכולל, עדיין נסער מכל מה שקרה: "כבוד הרב, למה זה קרה לי?"

סיפר אברך חשוב שעוסק בקירוב בחורים את הסיפור הבא:

במהלך חודש אלול קירבתי בס"ד איזה בחור לחיק התורה. כמובן שהימים הנוראים עשו את שלהם, ובין היתר אותו בחור קיבל על עצמו להתפלל שלוש תפילות במניין. לאחר ראש השנה התקשרתי לשאול בשלומי, איך עבר עליו החג, התפילות, תקיעת השופר. הוא אמר שב"ה הוא התרגש מאוד מתפילות החג, מתקיעת השופר, אבל הוא לא הסתדר כל כך לעקוב אחר סדר התפילה, כיון שהוא מצא בבית הכנסת רק מחזור ישן מסוג המחזורים ששולח אותך מכאן לשם, ומשם לכאן: תפילת ערבית של חג תמצא לקמן בעמ' קע"ג בתפילת שחרית ותפילת מנחה תמצא לעיל בעמ' נ"ח בתפילת ערבית, ותפילת ערבית כבר כתבנו לקמן שהיא נמצאת לעיל בתפילת שחרית, וכן על זה הדרך.

המלצתי לו שיקנה סט חדש של מחזורים. ישנם מחזורים נפלאים עם ביאורי תפילה בכמה עשרות שקלים. המלצתי לו על חנות מסוימת, ואכן כבר באותו יום הוא ניגש לאותה חנות ורכש את המחזורים. כאן למעשה מתחיל הסיפור...

במוצאי יום הכיפורים הקדוש אני מקבל צרור של טלפונים. בקושי הספקתי לשתות איזה כוס תה, אבל הבנתי שכנראה מדובר בדבר דחוף, אז מיהרתי לענות.

על הקו היה אותו בחור, נסער כולו: "כבוד הרב, לא תאמין מה קרה לי ביום כיפור, השם ירחם, השם ירחם עלי..."

נבהלתי לרגע, חשבתי שאולי הוא אכל בטעות, מי יודע...

"מה קרה?" שאלתי בהיסוס.

"זה לא לסלפון", הוא ענה.

"תשמע", אמרתי, "תן לי איזה חצי שעה להתאושש מהצום ותבוא ונדבר".

ואכן לאחר פחות מעשרים דקות, הוא מתייצב בפתח הבית עם סט מחזורים בידו. הוא מניח את המחזורים בסלידה על השולחן, כאילו זה איזה ספר של איסור ואומר לי: "כבוד הרב, תפתח ותראה..."

אני פותח את המחזור בסקרנות ומתחיל לדפדף. "לך אלי תשוקתי" "בישיבה של מעלה"

ופתאום אני רואה עמוד בו מודפס קטע של

רוצים להפיץ את העלון "אור הפרשה" באיזור מגוריהם?
הצטרפו למפיצים וקבלו עלונים בכל שבוע לחלוקה!

חייגו עכשיו:

03-61-50-203

*ההפצה הינה במחיר ססלי

תשעה באב שחל במוצאי שבת

שבוע קודם תשעה באב

א. אף על פי שבתשעה באב שחל ביום ראשון, אין את דיני שבוע שחל בו תשעה באב, מכל מקום בתשעה באב עצמו אסור ללבוש בגדים מכובסים, ולכן במקומות ששורר חוסר בתקופה זו של השנה, אם יש הכרח להחליף הבגדים מפני הזיעה או כתמים מסעודות השבת, יש להקל על ידי שילבש הבגד המכובס במשך זמן מה, בימים שלפני תשעה באב, ומעתה אין עליו דין בגד מכובס, ורשאי ללבושו בתשעה באב.

ב. כמו כן, יכול בשבת "חזון" להכין הבגדים שבדעתו להחליפם, וינהג כך: הבגדים שלבש בליל שבת ופשט אותם לפני השינה, למחרת בבוקר לא ילבשם אלא יניחם למשמרת וילבש בגדים אחרים המכובסים, לכבוד שבת. או כשיישן שינת צהרים יפשוט את אלו שלבש בבוקר, וכשקום ילבש בגדים אחרים המכובסים, לכבוד שבת. ובזה אין משום הכנה משבת לחול.

ערב תשעה באב - יום שבת

ג. תשעה באב שחל להיות ביום ראשון, רשאי ללמוד בשבת גם אחר חצות, בכל מה שירצה, ויש מחמירים בזה. והעיקר להקל, ומכל מקום טוב ונכון ללמוד בשבת אחר חצות בהלכות תשעה באב, וללמוד לרבים הלכות אלו.

ד. תשעה באב שחל ביום ראשון, אוכלים בשר ושותים יין בסעודה המפסקת, ומעלה על שלחנו כסעודת שלמה המלך בשעת מלכותו. ואינו רשאי להמנע מאכילת בשר ושתית יין מפני האבל. וצריך להפסיק סעודתו כמה דקות קודם שקיעת החמה.

ה. יש לסיים האכילה והשתיה בסעודה שלישית קודם השקיעה. ונכון להודיע זה להמון שלא יטעו שהוא כשאר שבת.

תשעה באב - מוצאי שבת

ו. אסור להסיר הספסלים של בית הכנסת בשבת ערב תשעה באב, ולפרוס מחצלאות או שטיחים לצורך המתפללים בליל תשעה באב, שאסור להכין מיום השבת לחול. ויש מתירים לעשות כן בבין השמשות של מוצאי שבת.

ז. במוצאי שבת ליל תשעה באב אין צריך לחלוץ המנעלים של עור, עד כדי שיגיע השליח צבור לברכו, משום כבוד השבת, ומצות תוספת מחול על הקודש. והחולצים נעליהם בביתם, יחלצום כעבור כעשרים דקות אחר השקיעה, שאז הוא לילה ודאי.

ח. ראוי להכניז בבתי הכנסת ולהודיע לצבור שתפלת ערבית במוצאי שבת שחל בו תשעה באב, תהיה רק לאחר חצי שעה מזמן שקיעת החמה, ובכך תהיה אפשרות לקהל להחליף בגדי שבת בבגדי חול, ולחלוץ נעלי העור שברגליהם.

ט. אם שכח להכין הבגדים קודם תשעה באב ונתלכלכו הבגדים שעליו או שהזיע בהם הרבה, יש אומרים שאם הניח הבגד על קרקע עולם שעה אחת מותר ללבושו, ובשעת הצורך אפשר לסמוך עליהם גם בתשעה באב, בפרט אם דרוך להזיע ואי אפשר לו בלי שיחליף ללבוש בגדים מכובסים.

י. ליל תשעה באב שחל במוצאי שבת, אינו מבדיל על הכוס, אלא רק בתפלה (באמירת "אתה חוננתנו").

יא. מוצאי שבת שחל בו תשעה באב, אין מברכים על הבשמים כלל, משום שיש תענוג מריחם הטוב.

יב. מוצאי שבת שחל בו תשעה באב, אף על פי שאין מבדילין על הכוס, חייבים לברך על הנר "בורא מאורי האש", כדי שלא יהנה מן האור מבלי לברך עליו, ונכון שהשליח צבור בליל תשעה באב, יברך בקול רם ברכת "בורא מאורי האש" קודם קריאת מגילת "איכה", ויכוין להוציא את הקהל ידי חובתם.

יג. הנשים שאינן שומעות ההבדלה במוצאי שבת שחל בו תשעה באב, יברכו לעצמן על הנר ברכת בורא מאורי האש [וקודם להדלקת הנר יזהרו לומר "ברוך המבדיל בין קודש לחול"].

יד. היולדת ושאר נשים חולות שאוכלות בט' באב, כשחל ט' באב באחד בשבת, צריכות להבדיל על הכוס, בברכת בורא פרי הגפן, וברכת המבדיל, בשם ומלכות, ללא שום חשש.

צאת תשעה באב - יום ראשון בלילה

טו. בליל מוצאי תשעה באב, מבדיל על הכוס ומברך בורא פרי הגפן וברכת המבדיל, ואינו מברך לא על הנר ולא על הבשמים.

טז. כשמבדילין על הכוס במוצאי תשעה באב, אין חייב לומר את הפסוקים שרגילים לאומרים במוצאי שבת על הכוס, וכמו במוצאי יום טוב, אלא מתחילים יש לברך בורא פרי הגפן וברכת המבדיל.

אימון אישי הרב אהרן פרידמן

הלכות תשעה באב

א. בתשעה באב ארעו חמישה דברים: 1. נחרב בית המקדש הראשון. 2. נחרב בית המקדש השני. 3. נגזר על עם ישראל שיצאו ממצרים מגיל 20 שנה ועד 60 שנה שלא להיכנס לארץ ישראל. 4. העיר ביתר שהיתה עיר גדולה בארץ ישראל נפלה בידי הרומאים ונהרגו שם אלפי רבבות מעם ישראל. 5. טורנוסרופוס הרשע חרש את ההיכל וסביבו.

ב. וביום זה חז"ל קבעו חמישה עינים: 1. אסור לאכול ולשתות. 2. איסור תשמיש המיטה. 3. אסור רחיצה. 4. אסור לסוך את הגוף בשמן או במשחה. 5. אסור לנעול נעליים של עור.

ג. כל האיסורים הללו נוהגים מתחילת הצום ועד סופו (מליל ט' באב משקיעת החמה ועד צאת הכוכבים של ט' באב) ואיסורים אלו נוהגים בין באנשים בין בנשים.

ד. אסור לרחוץ גופו בין במים חמים בין במים צוננים אפילו מקצת גופו (כגון ידיו או רגליו), ואפילו להושיט את אצבעו במים, אולם כל האיסור זהו דווקא ברחיצה של תענוג אבל אם ידיו מלוכלכות בבזך וכדומה מותר לו לרוחצם כיוון שאינה רחיצה של תענוג.

ה. בבוקר שקם מהשינה יטול ידיו עד סוף קשרי אצבעותיו ויטול שלוש פעמים לסירוגין ויברך על נטילת ידים, וכן אם יצא מבית הכסא ועשה צרכיו יטול ידיו עד סוף קשרי אצבעותיו. אולם לא ירחץ פניו, אלא לאחר שניגב ידיו במגבת ועדיין ידיו לחות קצת יכול להעבירם על פניו, וכן מי שיש ליפלוף בעיניו ודרכו לרוחצו במים יכול לרחוץ ולהעבירו מעל עיניו כי אין רחיצה זו לשם תענוג.

ו. אישה שרוצה לבשל אוכל למוצאי הצום מותר לה לרחוץ את המאכלים במים (והמנהג להכין צרכי הסעודה למוצאי הצום רק אחרי חצות היום).

ז. אסור לנעול מנעלי עור אפילו שגורב גרבים על הרגל וכן אסור אפילו אם הנעלים מחופות עור, אבל נעליים מגומי או בד ושאר מינים מותר וכן מנעל שיש בראשו רצועת עור מותר ללבושו משום שהרצועה נועדה כדי שהנעל תאחז ברגל ולא נועדה להגן על הרגל.

ח. אסור לסוך בשמן או משחה אפילו מקצת גופו אבל מי שיש לו חתכים מותר כי זו אינה סיכה של תענוג אלא לרפואה.

ט. אסור ללמוד תורה בתשעה באב משום שהתורה משמחת לב האדם כדכתיב "פקודי ה' ישרים משמחי לב" וכן אסור ללמוד משנה או גמרא והלכה, ומ"מ מצות חיוב לימוד תורה נוהגת גם בתשעה באב ולכן ילמד בדברים המותרים שהם דברים הרעים כגון ספר איוב, דברים הרעים בספר ירמיה, מדרש איכה (וידלג על קטעי הנחמה שיש שם) הלכות אבלות נידוי וחרם, גמרא מסכת גיטין דף נ"ה עמוד ב' בסוף עד דף נ"ח עמוד א' העוסקת בענייני החורבן, וכן ספרי מוסר המעוררים את ליבו של האדם לתשובה.

י. אין לקרוא תהילים בתשעה באב ו230 ממכל מקום אם זה דרך בקשה ותפילה על חולה מות, וכן יש להקל למי שאינו בקי ללמוד תורה ויש חשש שיתבטל לגמרי, וכן לנשים יש להקל באמירת תהילים.

יא. אסור לומר לחברו שלום בתשעה באב ואם הקדימו לו שלום יענה בשפה רפה ובכבוד ראש, ומכל מקום מותר מעיקר הדין לומר בוקר טוב או ערב טוב אולם טוב שגם את זה לא לומר, ומותר לשאול את חברו בצום איך הוא מרגיש ואינו נכלל באיסור שאילת שלום.

יב. אסור לצחוק ולנהוג בקלות ראש בתשעה באב, ולכן לא יטייל אדם אפילו לבדו בתשעה באב בעיר כדי שלא יבוא לידי קלות ראש, אולם פשוט שמותר ללכת לצורך בית הכנסת או לקנות דברי מאכל לצורך סעודת הערב.

רגע חושבים

הרב יעקב ישראל לוגאסי

גם בתוך ההסתרה

והוא אשר רואים אנו היאך לעולם משותפת מידת הרחמים במידת הדין, ולעולם לא תהא מידת הדין שולטת לבדה ללא רחמים, והוא זה שבכל מכה ומכה שמכה הקדוש ברוך הוא יש גם עידוד, ולמשל כאשר ישנו לאדם צער גידול בנים, לעומתם יש בנים שגידולם בנקל, או כשיש צער תרבות רעה בתוך ביתו - הרי שלעומת זה נותן ה' נחת משאר המשפחה - בנים ובנות מוצלחים, כשיש צער עניות - גם בתוך צער זה כמה ניסים והשגחה רואה האדם הכי צד לא עוזבו הקדוש ברוך הוא בעיתות הצורך ומזמין בדרכים שונות את צורכו בשעת צורכו ממש. אדם הסובל ממצבי רוח לא טובים מדיכאונות ומדאגות שווא וכיוצא, לרוב בין תקיפה לתקיפה נותן הקדוש ברוך הוא רוגע ושלווה כדי שיוכל שאת את סבלו, ויוכל לצפות ולקוות לטוב. כמה פעמים אדם לפני אירוע מסוים ודואג היאך יחוש בבריאותו לקראת אותו אירוע, ובנס - אז ממש חש הוא בטוב, וכיוצא בזה רואים אנו בכל יום ובכל עת את "ניסין ונפלאותיך עימנו".

והוא אשר אומר דוד המלך: גם כי אשב בחושך ה' אור לי, דהיינו לא ימצא הדבר שחושך גמור יסובביני מבלי שיאיר לי ה' גם בתוך החשכה, ובזה בא הקדוש ברוך הוא לומר לאדם הינה עימך אני בצרה, תתעודד ותצפה לטוב.

למאמרים נוספים של דניאל אליהו גרמן
בקרו באתר ישיבת אור דוד

כאשר גלו ישראל לבבל היו בייאוש נורא, וחשבו שאין להם תקווה ותקומה כלל, וכמובא בזוהר הקדוש: שכיוון שיצאו מתפנוקין ומעונגי מלכים לגלות, וכנאמר (איכה ד, ב): "בני ציון היקרים המסולאים בפז", אזי קשתה עליהם הגלות ביותר שכן קשה לצאת מתפנוקין לגלות. והיו ידיהם מהודקים לאחוריהם בשרשראות, והיו בני ישראל מיואשים למאוד מאוד, ואומר שם רבי שמעון, באותה שעה קרא הקדוש ברוך הוא לכל הפמליא שלו ולכל המרכבות הקדושים ולכל החילות הקדושים, ולכל חיילי שמיא, ואמר להם, מה אתם עושים כאן, ומה בניי אהוביי בגלות דבבל ואתם כאן? קומו ורדו כולכם לבבל ואני עימכם, וכנאמר (ישעיה מג) "למענכם שילחתי בבבל, והורדתי בריחים כולם", אלו קודשא בריך הוא וחילותיו.

וכאשר ירדו לבבל, נפתחו השמיים וראה יחזקאל מראות אלוקים את סוד המרכבה הקדושה ושרתה עליו רוח הקדוש, וראה כל מה שראה ואמר להם לישראל שהינה אדוניכם - קודשא בריך הוא כאן, וכל חילות השמיים באו לדור עימכם בגלות ולא האמינוהו, עד שגילה להם את המראות אשר הוא רואה, ואמר להם וארא כך... וארא כך... וכל מה שגילה היה לצורך עידודם של עם ישראל כי מתוך כך האמינוהו שכן ירדו קודשא בריך הוא וחילותיו עימם בגלות, וכאשר שמעו ישראל כך לא חששו מעתה על גלותן ושמחו אחר שידעו שהקדוש ברוך הוא איתם בגלות.

כולם מוזמנים לדרשה המרכזית

תשעה באב

מפי ראש הישיבה

הרה"ג דניאל זר שליט"א

שתתקיים במוצאי שבת ליל ט' באב

2.8.25 | בשעה 22:15

בישיבת אור דוד, רחוב המכבים 108 בני ברק

או להאזין לדרשה בקול הלשון
בטלפון: 03-617-11-11

ניתן לצפות בדרשה בשידור חי
באתרנו: Rabenu.com